

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Pușkin 52/A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 852 901, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

Nr. 07-D/851 din 12 martie 2021

Doamnei Zinaida GRECEANII
Președinte al Parlamentului Republicii Moldova

Stimată doamnă Președinte,

În conformitate cu art. 9 alin. (1) din Legea nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere, prezentăm atenției Dumneavoastră Raportul privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere a Republicii Moldova în anul 2020.

Anexă: Raportul privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere a Republicii Moldova în anul 2020 (11 file).

Cu respect,

Veaceslav UNTILA
Director general

Ex. C., Druță
Tel. 022 852 918

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA			
D.D.P. Nr.		570	
"15"	03	2021	
Ora			

RAPORT

*privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere
a Republicii Moldova pentru anul 2020*

În scopul realizării funcției de licențiere, pe parcursul anului 2020, ANRE a eliberat în total 22 licențe pentru activitățile pe piața produselor petroliere, alte 10 licențe fiind prelungite pentru activitățile în domeniu pentru următorii 5 ani (a se vedea Tabelul 1).

Totodată, în aceeași perioadă au fost reperfectate 87 licențe în vederea includerii sau excluderii din Anexa nr. 2 a adreselor autorizate de desfășurare a activității licențiate pe piața produselor petroliere.

Numărul licențelor eliberate/prelungite pentru desfășurarea activităților pe piața produselor petroliere pe parcursul anului 2020

Nr d/o	Genurile de activitate	Numărul licențelor eliberate	Numărul licențelor prelungite
1	Importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei	5	1
2	Importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat	5	1
3	Comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare	7	4
4	Comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare	5	4
	Total		32

Numărul titularilor de licență și a copiilor autentificate de pe licență, pentru fiecare stație de alimentare pe piața produselor petroliere la situația din 31.12.2020

Nr d/o	Genurile de activitate	Numărul titularilor de licență	Numărul copiilor autentificate de pe licență, eliberate titularilor de licență pentru fiecare stație de alimentare
1	Importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei	22	-
2	Importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat	13	-
3	Comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare	90	666
4	Comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare	77	561
	Total	202	1227

Sursa: Registrul de licențiere al ANRE

Numărul stațiilor de alimentare certificate pe piața produselor petroliere la situația din 31 decembrie.

Nr d/o	Tipul stației de alimentare	2019	2020
		Numărul de stații	
1	Stații de comercializare a benzinei și motorinei (SAC)	160	152
2	Stații de comercializare a gazului lichefiat (SAAG)	47	47
3	Stații de comercializare a benzinei/motorinei și a gazului lichefiat (MIXTĂ)	503	514
4	Total	710	713

Sursa: Registrul de licențiere al ANRE

Piața produselor petroliere din Republica Moldova este asigurată din importul acestora de la principalii furnizori din regiune.

În anul 2020 pentru prima dată din ultima perioadă, nu a fost înregistrat un trend ascendent anual al importurilor. În rezultat, importul din anul 2020, s-a plasat chiar și sub nivelul importurilor din anul 2018.

Pe parcursul anului 2020, cantitatea totală importată de produse petroliere a constituit 825 134,42 tone, dintre care motorină 603 358,76 tone, benzină 159 299,43 tone și gaz lichefiat 62 476,23 tone. În anul 2020, cantitatea total importată de produse petroliere a scăzut cu 4,2% față de anul precedent, această descreștere fiind cauzată de micșorarea volumului importat de benzina A95 cu 9,4%, motorinei cu 3,3% și scăderii cu 4,7% a importurilor de gaz lichefiat. Totodată, creșterea substanțială a importului de benzină A92 de peste 6 ori și majorarea importului de benzină A98 cu 10,9%, nu a avut un impact considerabil asupra importului total de produse petroliere, acestea reprezentând doar 0,9% din total.

Cantitățile de produse petroliere importate în anii 2018/2019/2020:

Tipul produsului	2018	Cota parte	2019	Cota parte	2019/2018	2020	Cota parte	2020/2019
	tone		tone		%	tone		%
Benzină A98	2 821,15	0,3%	3 524,64	0,4%	24,9	3 909,06	0,5%	10,9
Benzină A95	162 642,61	19,6%	167 534,14	19,5%	-3,0	151 754,73	18,4%	-9,4
Benzină A92	4 176,80	0,5%	501,33	0,1%	-88,0	3 635,64	0,4%	625,2
Motorină	587 844,84	70,9%	624 038,28	72,5%	6,2	603 358,76	73,1%	-3,3
Gaz lichefiat	71 917,94	8,7%	65 529,71	7,6%	-8,9	62 476,23	7,6%	-4,7
Total produse petroliere	829 403,34		861 128,10		3,8	825 134,42		-4,2

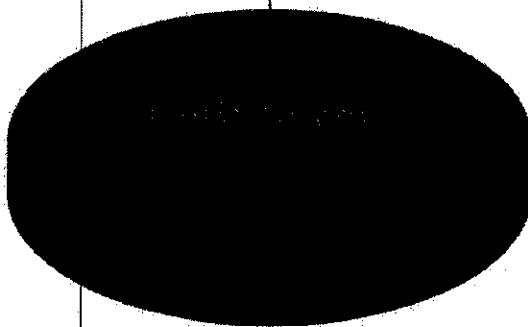
Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate și importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

România reprezintă principalul furnizor de produse petroliere deținând din totalul importat o cotă de 99,89% la benzină și 75,28% la motorină. Această tendință se explică prin prezența pe piața autohtonă a companiilor petroliere care dețin rafinării proprii în statul vecin și distanța mică care permite importul pe cale rutieră la costuri relativ mici. Din celelalte țări furnizoare de produse petroliere principale pot fi menționate: Federația Rusă cu 17,04 %, Bulgaria cu 4,92 %, Serbia cu 1,64% și Belarus cu 1,11 % la motorină.

Importul de benzină după țări:

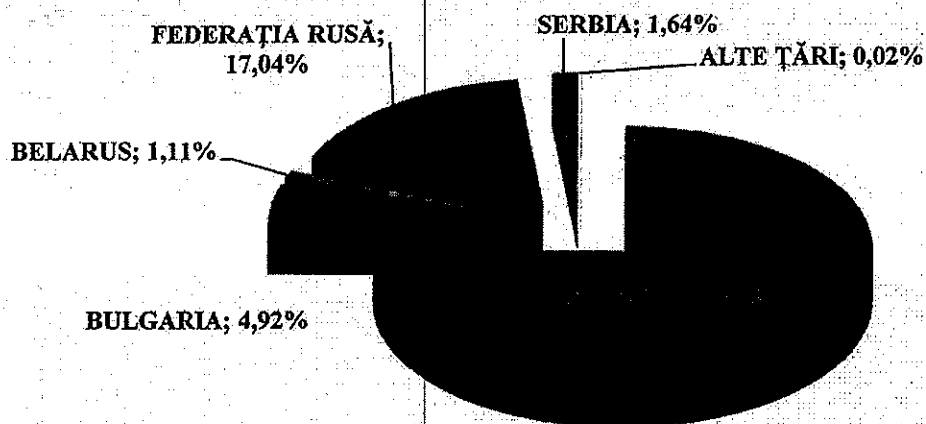
Ponderea după țara de origine la importul de benzină:

Altele ; 0,11%

Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

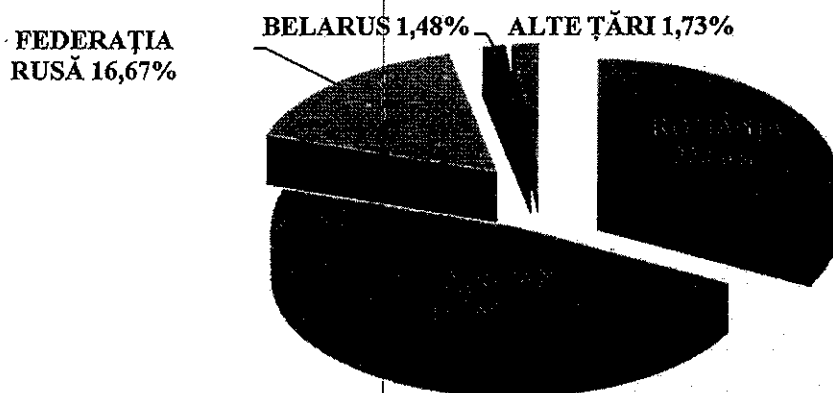
Importul de motorină după țări:

Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

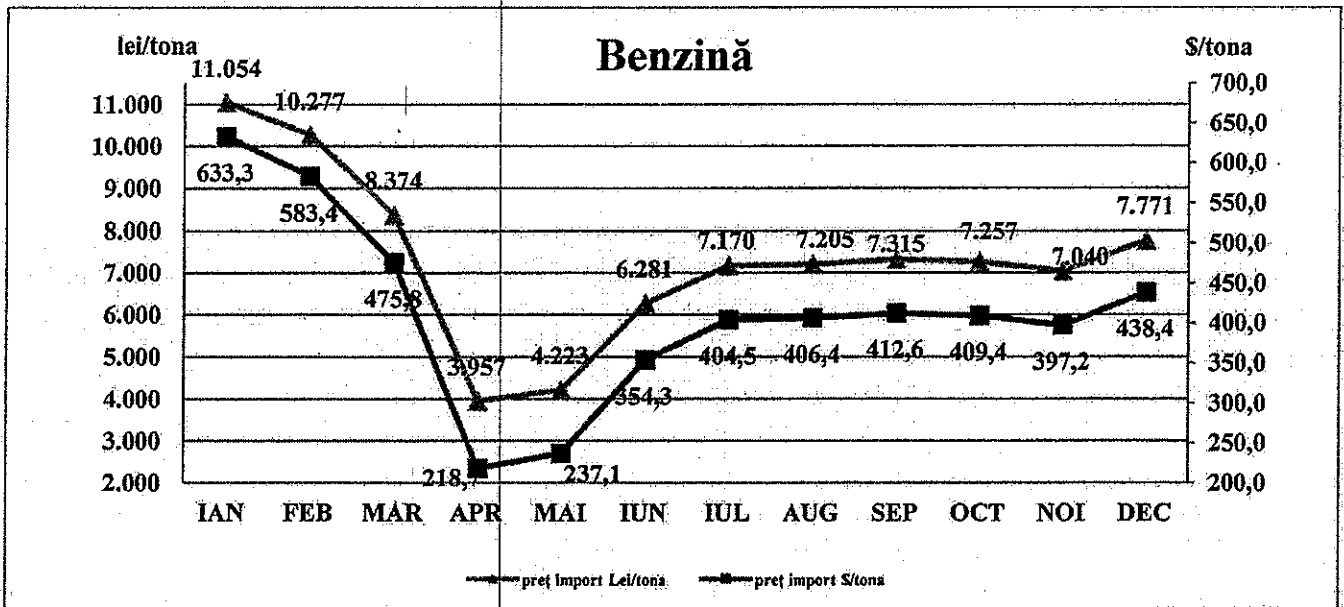
Importurile de gaz lichefiat sunt efectuate preponderent din patru țări: Kazahstan, România, Federația Rusă, și Belarus. În cazul gazului lichefiat, poziția de lider ocupată în acest an de Kazahstan se menține în continuare, această țară deținând o cotă de 47,26 %, fiind urmată de România cu 32,86 %, Federația Rusă cu 16,67 % și Belarus cu 1,48%, altor țări revenindu-le o pondere de 1,74%.

Importul de gaz lichefiat după țări

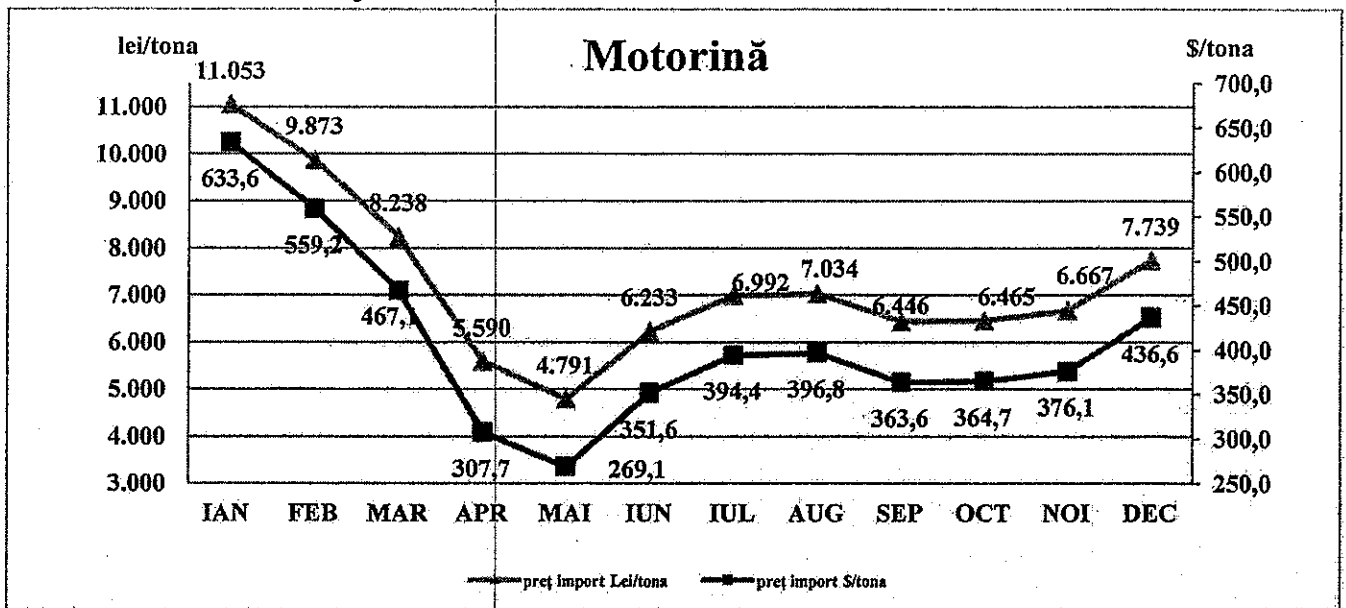
Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

În graficele de mai jos sunt reflectate prețurile medii de import exprimate în dolari SUA și în monedă națională.

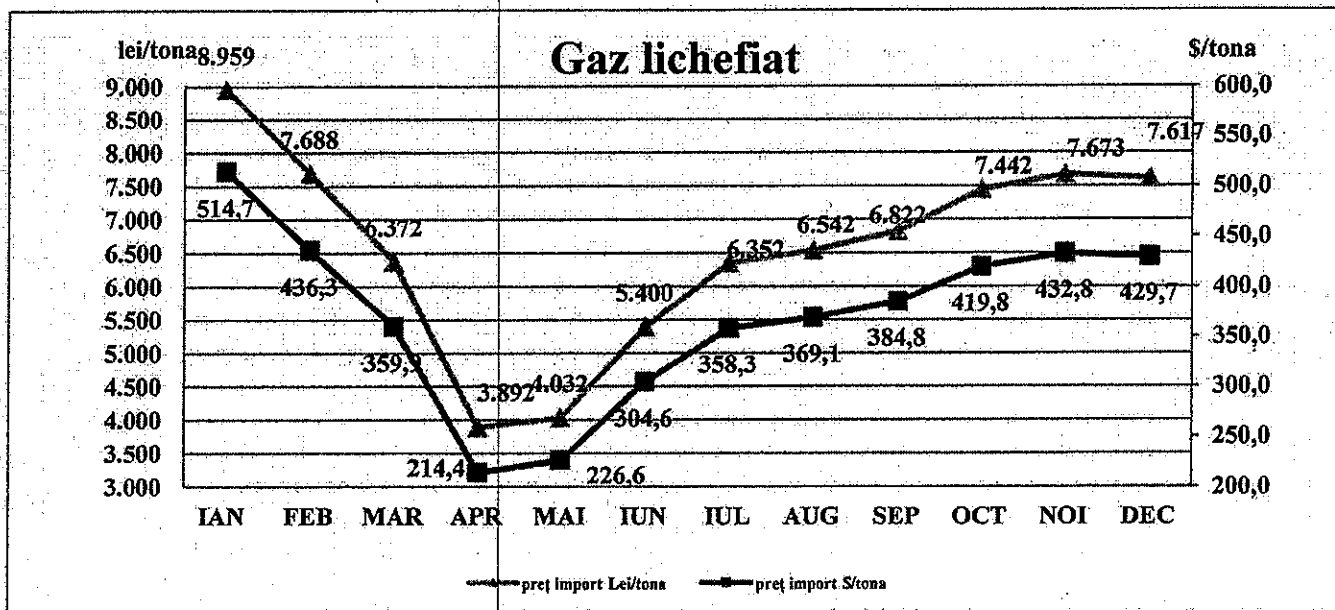
Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

În luna ianuarie prețul mediu de import al unei tone de benzină a constituit 633,3 dolari SUA/tona, însă în rezultatul diminuării cererii pe fundalul restricțiilor impuse în contextul pandemiei cu Covid-19, acesta a înregistrat o scădere semnificativă, ajungând în luna aprilie la minimumul din acest an de 218,7 dolari SUA/tona. Ulterior, către luna septembrie, datorită majorării prețurilor la bursele internaționale, generat de acordul OPEC+ privind reducerea producției de petrol semnat de către principalele state producătoare, prețul mediu de import a unei tone de benzină sa majorat până la 412,6 dolari SUA/tona. La finele anului, prețul de import a unei tone de benzină a ajuns la 438,4 dolari SUA/tonă.

Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Prețurile la motorină au avut aceeași evoluție ca și la benzină, astfel, prețul mediu ponderat de import reflectat în dolari SUA/tona, în luna mai, s-a micșorat în comparație cu luna ianuarie cu 57,5%, ajungând la 269,1 dolari SUA/tona. Ulterior, prețul s-a apreciat constant, ajungând în luna august până la 396,8 SUA/tona sau cu 47,4% mai mult decât în luna mai. În luna decembrie, prețul mediu de import a atins nivelul de 436,6 dolari SUA-tonă, ceea ce reprezintă cu 62,2% mai mult decât minimumul din mai și cu 31,1% mai puțin decât prețul la începutul anului.

Sursa: Statistica ANRE în baza importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

În primele 4 luni ale anului 2020, prețul mediu ponderat de import a gazului lichefiat, la fel ca și prețul la produse petroliere principale, a înregistrat o scădere substanțială, micșorându-se către luna aprilie cu 300,3 dolari SUA/tona sau cu 58,3% comparativ cu luna ianuarie. Începând cu luna mai, prețul de import a gazului natural a intrat pe un trend ascendent, astfel că deja în luna septembrie acesta a constituit 384,8 dolari/SUA tona, înregistrând o creștere de 170,4 dolari SUA/tona sau 79,47% comparativ cu valorile minime din luna aprilie. Pandemia globală cu Covid-19 reprezintă factorul principal care a influențat fluctuația prețului de import a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat pe parcursul anului 2020. Astfel, după o scădere semnificativă cauzată de diminuarea cererii, în special din lunile martie-mai, deja începând cu luna iunie atestăm o majorare a prețurilor la burse regionale, acestea fiind influențate de restabilirea treptată a consumului în rezultatul anulării sau relaxării în majoritatea statelor a restricțiilor impuse în contextul pandemiei cu Covid-19.

În continuare este prezentată informația privind volumele de produse petroliere comercializate cu ridicata și cu amănuntul pe piața internă, cu indicarea prețurilor medii de comercializare, inclusiv TVA, înregistrate pe parcursul anului 2020. Prețurile medii efective

de vânzare cu ridicata și cu amănuntul, în parte pe fiecare tip de produs, au fost determinate ca medie ponderată a prețurilor aplicate de către toate companiile.

Volumele de produse petroliere comercializate cu ridicata și cu amănuntul an. 2020 (incl. TVA)

Produsul	comerț cu ridicata						comerț cu amănuntul					
	2019		2020		2020/2019 %		2019		2020		2020/2019 %	
	tone	lei /tona	tone	lei /tona	cantitate	preț	mii litri	lei/ litru	mii litri	lei/ litru	volum	preț
Benzină A98	807,2	22 248,4	848,4	18 217,5	5,1	-18,1	4 341,9	19,5	5 039,0	16,7	16,1	-14,0
Benzină A95	86 927,9	20 454,9	94 897,4	16 304,1	9,2	-20,3	187 789,1	18,5	192 734,5	15,9	2,6	-14,4
Benzină A92	1 855,9	20 305,3	4 060,3	10 813,4	118,8	-46,7	21 181,9	18,3	3 737,5	15,7	-82,4	-14,5
Motorină	564 790,6	16 859,2	627 805,6	12 095,9	11,2	-28,3	445 139,5	16,2	385 011,1	13,3	-13,5	-17,9
Gaz lichefiat	41 646,3	13 703,7	45 567,6	12 571,0	9,4	-8,3	113 338,7	10,2	105 336,3	9,1	-7,1	-10,7
Total	696 027,8		773 179,3		11,1		771 791,2		691 858,4		-10,4	

Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor trimestriale prezentate de companiile licențiate

Pandemia de Covid-19 a încetinit dinamica de creștere constantă din ultimii ani a pieții de comercializare cu ridicata a produselor petroliere. Prin urmare, în anul 2020, creșterea a constituit doar 11,1% sau cu 13,8 p.p. mai puțin, comparativ cu anul 2019. Analogic, dinamica anuală constantă de creștere a pieții de comercializare cu amănuntul a fost în premieră compromisă în anul 2020, ajungând la valori negative de -10,4% comparativ cu indicatorul anului 2019.

Stocurile și consumul intern a produselor petroliere și a gazului lichefiat în anul 2020. (tone)

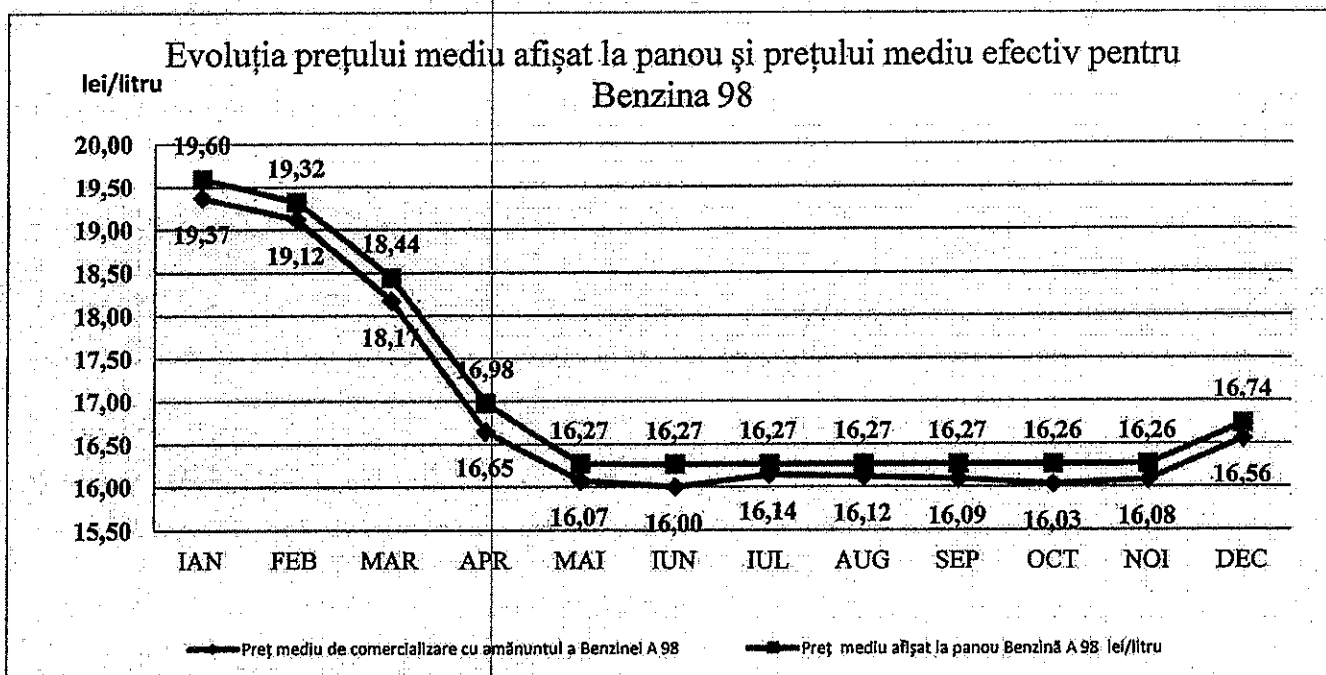
Produsul	Stoc la începutul anului	Importat	Consum intern	Stoc la finele perioadei
Benzină	14 443,03	159 299,43	159 905,49	13 836,98
Motorină	28 764,47	603 358,76	600 552,15	31 571,09
Gaz lichefiat	5 163,44	62 476,23	62 846,46	4 793,20
Total	48 370,94	825 134,43	823 304,10	50 201,26

Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor trimestriale prezentate de companiile licențiate

Stocurile de produse petroliere la finele trimestrului asigură consumul intern pentru o perioadă de:

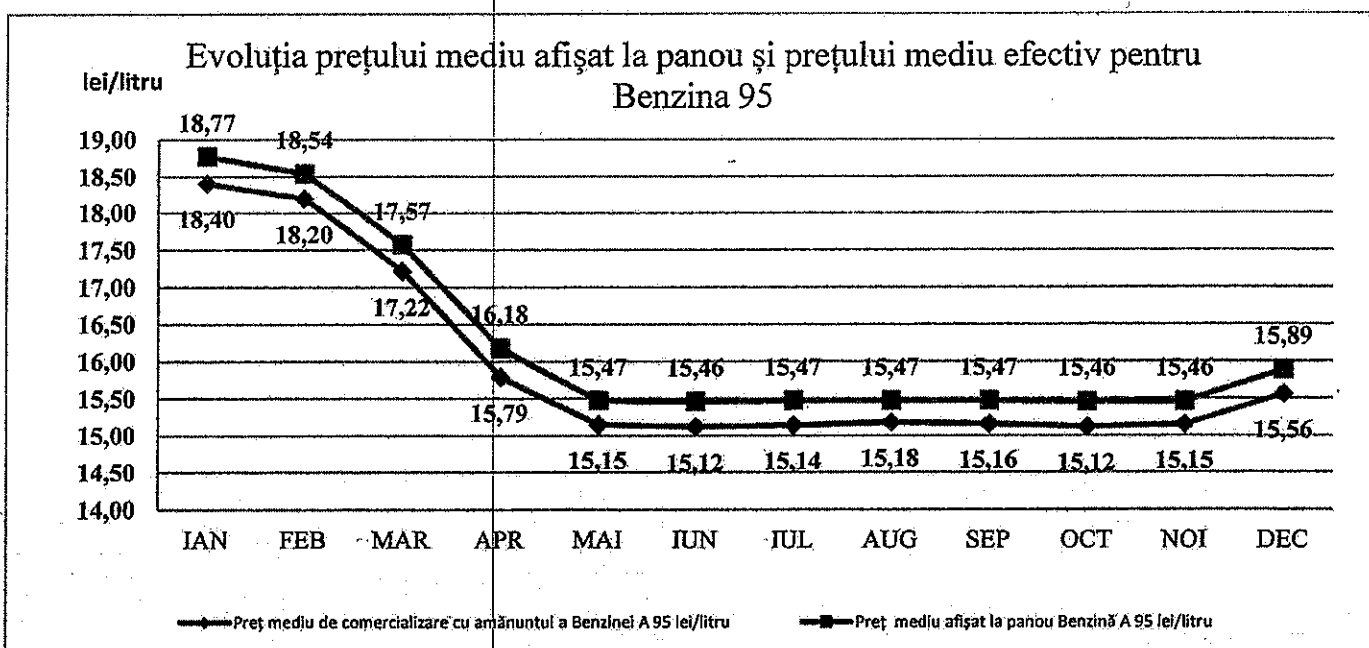
- 32 zile la benzină;
- 19 zile la motorină;
- 28 zile la gazul lichefiat.

Prețurile efective medii ponderate de comercializare cu amănuntul a benzinei, motorinei și a gazului lichefiat comparativ cu prețurile medii ponderate stabilite la panou de către titularii de licență, pentru anul 2020 au constituit:

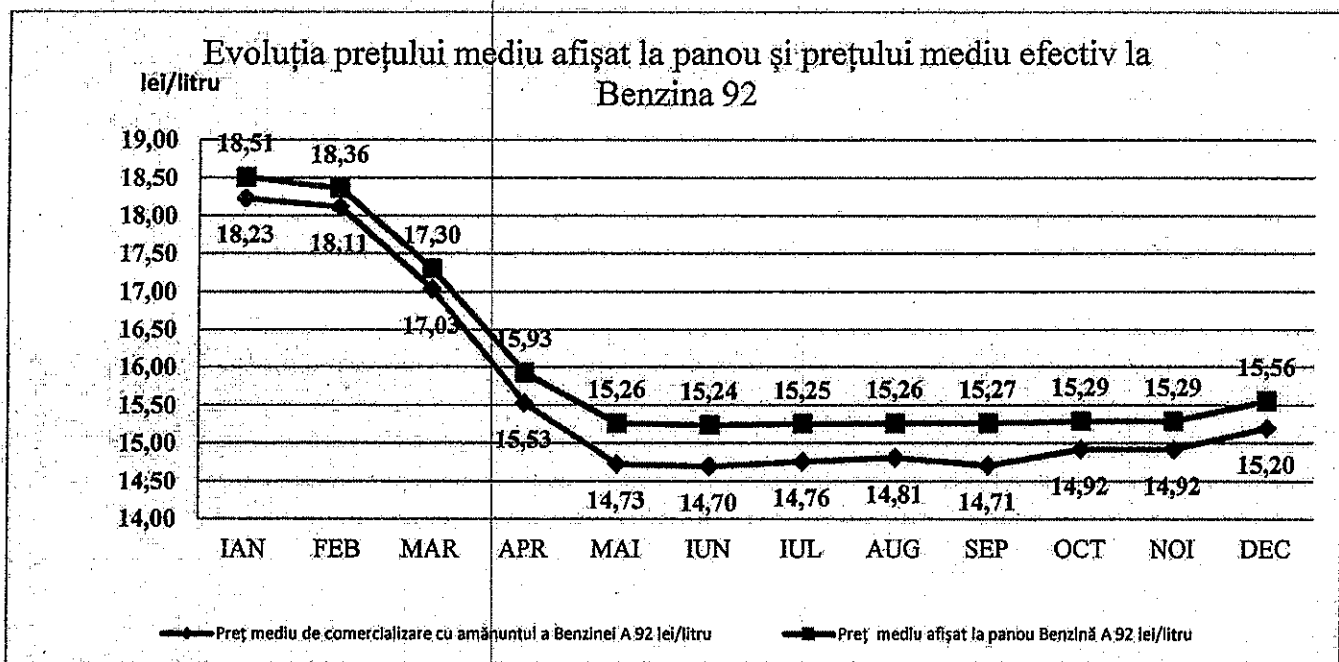
Sursa: Statistica ANRE în baza calculelor prețului plafon și rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu la panou și prețul mediu efectiv pentru benzina A98 în anul 2020 a constituit circa 0,21 lei/litru sau -1,3%.

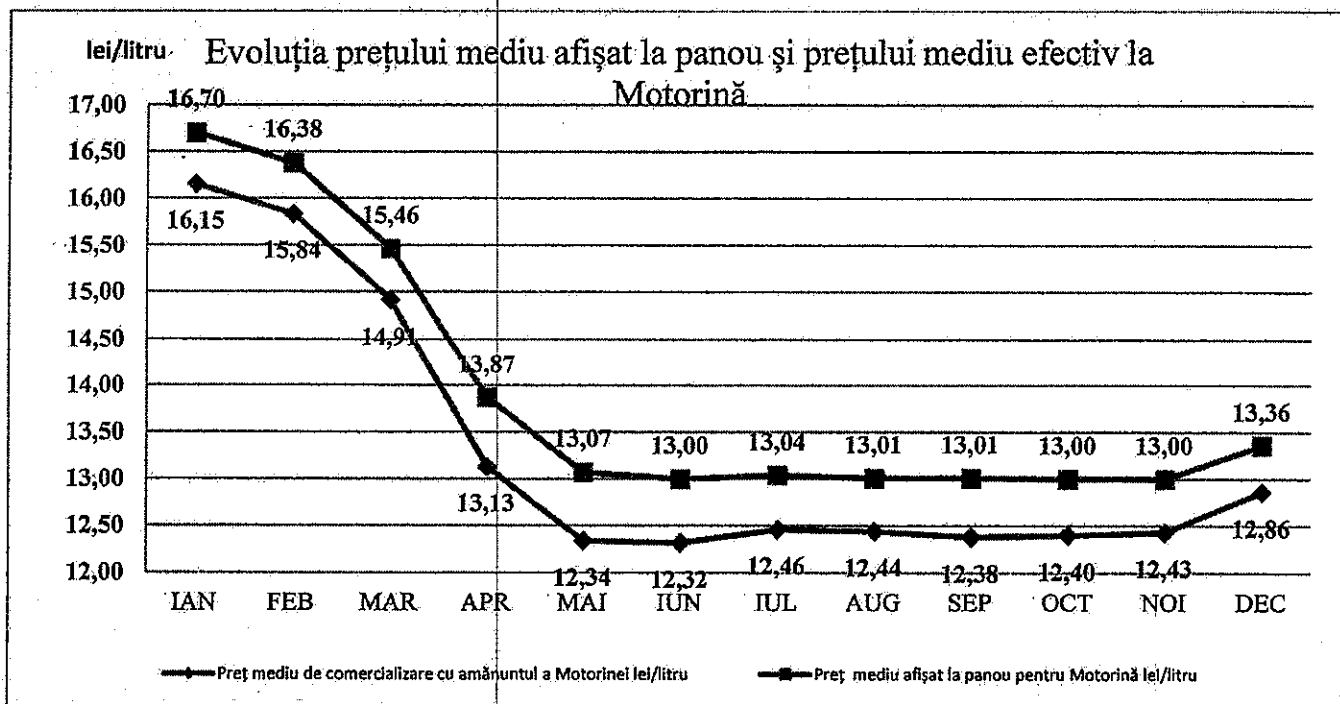
Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu la panou și prețul mediu efectiv pentru benzina A95 în anul 2020 a constituit circa 0,34 lei/litru sau -2,1%.

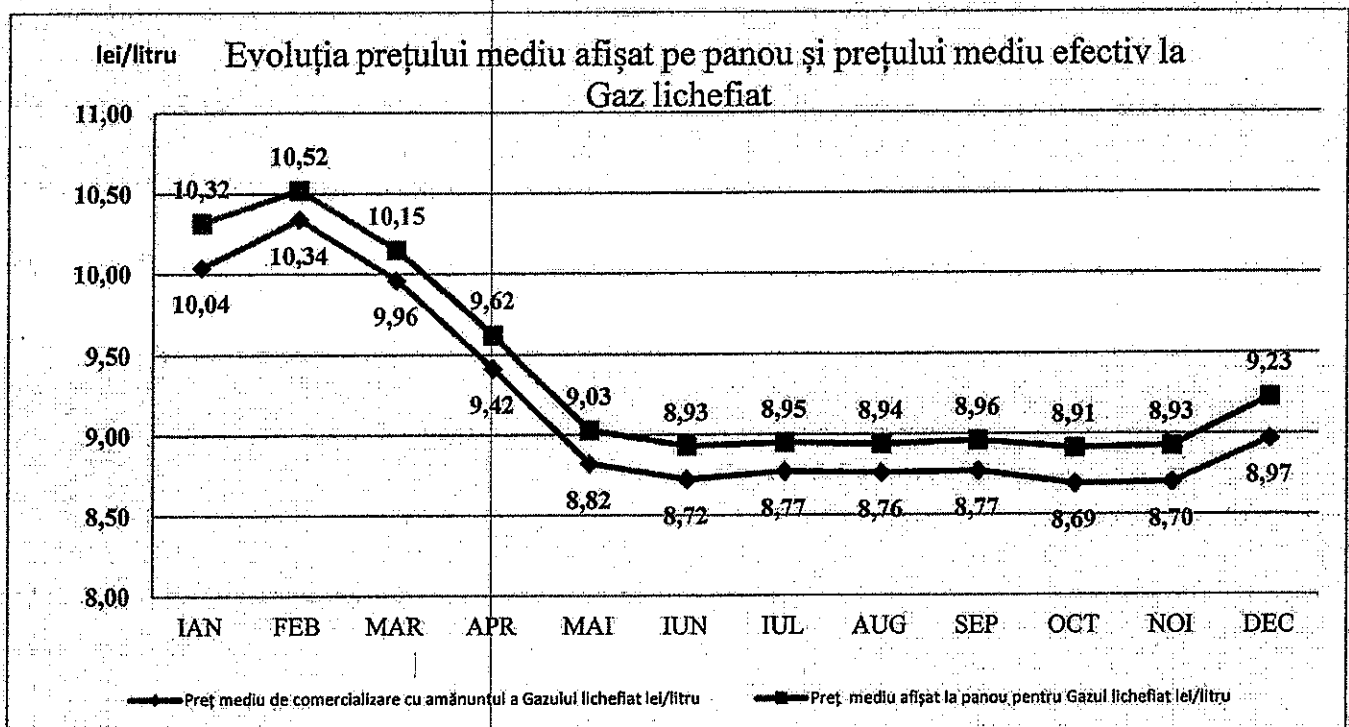
Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu la panou și prețul mediu efectiv pentru benzina A92 în anul 2020 a constituit circa 0,41 lei/litru sau -2,7%.

Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu la panou și prețul mediu efectiv pentru motorină în anul 2020 a constituit circa 0,60 lei/litru sau -4,6%.

Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate

Diferența între prețul mediu la panou și prețul mediu efectiv pentru gazul lichefiat în anul 2020 a constituit circa 0,21 lei/litru sau -2,3%.

Diferențele înregistrate între prețul mediu la panou stabilite de către titularii de licență și prețul efectiv mediu de comercializare se datorează reducerilor aplicate de către companiile petroliere prin intermediul cardurilor corporative valorice și vânzărilor în zilele de odihnă.

În conformitate cu pct. 15 al Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație nr. 50/2019 din 11.03.2019, rata de rentabilitate anuală, în integral pe întreprindere, inclusă în prețul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, nu poate depăși 10% din consumurile și cheltuielile anuale aferente comercializării acestor produse. Pentru anul 2020 rentabilitatea medie aplicată de către titularii de licență pentru comercializarea produselor petroliere și a gazului lichefiat la formarea prețurilor de comercializare cu amănuntul a constituit 4,47%, în timp ce rentabilitate medie efectivă a fost de 1,04%.

Cheltuielile operaționale medii pentru comercializarea produselor petroliere și a gazului lichefiat:

Perioada	2019		2020	
	mii lei	lei/tona	mii lei	lei/tona
Cheltuieli comerciale legate de activitatea de comerț cu ridicata	123 079,45	176,83	112 158,78	145,06
Cheltuielile administrative legate de activitatea de comerț cu ridicata	103 350,83	148,49	103 123,06	133,38
Cheltuielile legate de dobânzi aferente creditelor și împrumuturilor pentru procurarea produselor petroliere	12 009,35	17,25	22 741,56	29,41
Total cheltuieli comerț cu ridicata	238 439,63	172,57	238 023,40	137,85
Tipuri de cheltuieli	mii lei	lei/litri	mii lei	lei/litri
Cheltuieli comerciale legate de activitatea de comerț cu amănuntul	1 314 111,64	1,70	1 357 585,47	1,96
Cheltuielile administrative legate de activitatea de comerț cu amănuntul	203 809,06	0,26	212 448,94	0,31
Cheltuielile legate de dobânzi aferente creditelor și împrumuturilor pentru procurarea produselor petroliere	8 259,63	0,01	15 709,00	0,02
Total cheltuieli comerț cu amănuntul	1 526 180,33	1,97	1 585 743,41	1,99

Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate

